

TJÄNSTESKRIVELSE KFKS 2019/248

Kommunstyrelsen

Motion - Vägg för gatukonst

Motion den 4 mars 2019 av Lisskulla Zayane och Ninni Lindberg (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen.

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Miljöpartiet att kommunen låter installera platser för gatukonst dit även allmänheten har tillträde för att utöva konst. I en tidigare utredning från 2016 som avsåg frågan om graffitiplank framgår att brottsförebyggande rådet bedömer att ett sådant plank skulle kunna medföra ökad brottslighet och ökad otrygghet. Mot bakgrund av det föreslog kulturnämnden och kommunstyrelsens arbetsutskott att motionen avslås.

Kommunstyrelsen återremitterade motionen vid sitt sammanträde 28 oktober 2019 med motiveringen att BRÅ:s rapporter om lagliga platser för graffitti skulle belysas i svaret. Av den sammanställning av rapporter, från BRÅ och Tryggare Sverige, som juridik- och kanslienheten gjort framgår att man inte kan dra några säkra slutsatser om effekterna varit negativa eller positiva utifrån ökat eller minskat klotter. Man kan heller inte fastställa att lagliga väggar har en brottsförebyggande effekt. Det bedöms sammantaget att rapporterna på riksnivå inte föranleder någon ändring av tidigare förslag till beslut om att ett en vägg för gatukonst skulle kunna medföra ökad brottslighet och ökad otrygghet. Mot bakgrund av detta föreslås att motionen avslås.

Förslagen i motionen

Miljöpartiet föreslår att kommunen inom ramen för programmet Konsten att skapa stad låter installera platser för gatukonst dit även allmänheten har tillträde och möjlighet att utöva konst.

Ärendet

Motionen "Vägg för gatukonst" remitterades till kulturnämnden och kommunstyrelsen under våren 2019. Kulturnämnden behandlade ärendet den 28 maj 2019 (KUN 2019/59,

§30) och föreslog då kommunfullmäktige att avslå förslaget i motionen med en hänvisning till att kommunen redan utrett förslag om en graffitiväg, varvid Nacka kommuns brottsförebyggande råd avstyrkte förslaget om att inrätta en plats för allmänheten att i det offentliga rummet utföra graffiti och andra former av muralmålningar. Enheten för strategisk stadsutveckling hade sedan uppdraget att utifrån kulturnämndens beslut sammanfatta ärendet och presentera ett samlat förslag till beslut utifrån kommunstyrelsens ansvarsområden. Vid kommunstyrelsens sammanträde den 28 oktober 2019 (§ 289) beslutades om återremittering av ärendet med hänvisning till att BRÅ:s rapporter om "lagliga platser för graffitti" ska belysas i motionssvaret. Uppdrag att hantera denna återremiss tilldelades därefter juridik- och kanslienheten som nu presenterar sin bedömning.

Enhetens utredning och bedömning

I juni 2018 fattade kommunfullmäktige beslut om att anta "Program för konst och kultur i det offentliga rummet". Programmet innebär bland annat en ny organisation gällande arbetet med produktion av konst i det offentliga rummet. Enligt programmet ska kommunstyrelsen ansvara för att Konsten att skapa stad, och Konsten att skapa konst i hela Nacka, tillämpas för utformning och utveckling av offentliga rum.

Kulturnämnden ska ansvara för dokumentation och tillgänglighet till konst i offentliga rum genom den Öppna konsten, samt ansvara för omplacering av konst till följd av ombyggnation och stadsbyggande.

Dock kan konstateras kultur- och fritidsenheten under år 2016 genomfört en utredning på kulturnämndens uppdrag, utifrån politikerinitiativet "Lagliga graffitiplank i Nacka" (KUN 2015/22–860). Utredningen resulterade i att nämnden föreslogs besluta om att uppföra ett plank, av typen "Scenen"¹, för laglig graffiti och andra former av muralmålningar i det offentliga rummet under en försöksperiod om ett år. Ärendet remitterades till Nacka kommuns brottsförebyggande råd, som avstyrkte förslaget med motiveringen att det skulle leda till ökad kriminalitet och otrygghet. Detta ledde till att kulturnämnden fattade beslut om att inte inrätta ett plank för laglig graffiti.

Mot bakgrund av att tidigare utredning visar på en risk för ökad kriminalitet och otrygghet vid införande av graffitiplank bedömde enheten för strategisk stadsutveckling, i likhet med kulturnämnden, att motionens förslag om vägg för gatukonst ska avslås. Även kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog vid sitt sammanträde den 15 oktober 2019 (§ 138) att motionens förslag avslås.

Kommunstyrelsen återremitterade motionen vid sitt sammanträde 28 oktober 2019 med motiveringen att BRÅ:s rapporter om lagliga platser för graffitti skulle belysas i svaret. Juridik- och kanslienheten har gjort en kort sammanställning av två rapporter som BRÅ

¹ Upplägget kallat "Scenen" innebär kortfattat att väggen/planket är formellt styrt, vilket innebär att de som vill måla måsta ansöka om tillstånd att måla. Den som får måla tilldelas en plats och målningen är sedan kvar en viss tid, vilket kan variera från en vecka till ett par månader.

publicerat om klotter, graffitti och lagliga väggar och en rapport från Tryggare Sverige om effekter av lagliga väggar. Sammanställningen biläggs tjänsteskrivelsen. Av sammanställningen framgår att man inte kan dra några säkra slutsatser om effekterna varit negativa eller positiva utifrån ökat eller minskat klotter. Man kan heller inte fastställa att lagliga väggar har en brottsförebyggande effekt.

Sammantaget bedömer juridik- och kanslienheten att rapporterna på riksnivå inte föranleder någon ändring av tidigare förslag till beslut som grundar sig i Nacka kommuns brottsförebyggande råd som tidigare bedömt att ett sådant plank skulle kunna medföra ökad brottslighet och ökad otrygghet. Mot bakgrund av detta föreslås att motionen avslås.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför bl.a. att inga kommunala medel behöver läggas på tillgängliga väggar för konst samt på eventuella skador och liknande som skulle kunna uppstå i samband med "fria" graffitiväggar.

Konsekvenser för barn

Eftersom öppna graffitiväggar skulle kunna skapa viss otrygghet och ökad brottlighet kan förslaget till beslut vara positivt för barn, då inga sådana väggar föreslås tillkomma.

Bilaga

Bilaga 1 Sammanställning av rapporter om effekter av lagliga väggar, daterad den 20 november 2019

Bilaga 2 Protokollsutdrag från kommunstyrelsen den 28 oktober 2019 § 289

Bilaga 3 Tjänsteskrivelse från enheten för strategisk stadsutveckling, daterad den 26 augusti 2019

Bilaga 4 Protokollsutdrag från kulturnämnden den 28 maj 2019 § 30

Bilaga 5 Motion - Vägg för gatukonst (MP)

Andreas Totschnig Anders Fredriksson Jan Landström
Miljö- och Bygglovsdirektör Enhetschef Säkerhetssamordnare
Stadsledningskontoret Juridik- och kanslienheten